

Cezario grupės „Pasikėsinimai“

Jurga Mandrijauskaitė

2009-11-16

Kalbiname “Cezario grupės” aktorių Paulių Čižinauską

G. Ar nėra sunku Lietuvoje būti neformalia trupe? Trupe, kuri neturi savo pastovių namų, kurios vadovas daug laiko praleidžia dirbdamas užsienyje, o trupės nariai neturi jokio užtikrintumo, pastovumo dėl ateities, neturi socialinių garantijų ir t.t.? Kiek žinau, jūs nuo pat pradžių buvote susitarę, jog nekursite teatro, o pagrįsite santykius kaip meilėje: būsite kartu tol, kol būnasi. Pats Cezaris Graužinis įvardijo šią neformalią buvimo trupėje formą – flirtu be vedybų. Ar įmanoma visą gyvenimą vien flirtuoti? Ar neužsinori kartais tvirtesnio pagrindo pokojomis? Kaip tokia trupė išgyvena Lietuvos padangėje?

Kai visą gyvenimą flirtuoji, tai išlieka perspektyvos pojūtis, nemiršta kūrybiškumas, nuolatos turi vilties, galų gale neauga kūno masė ir, svarbiausia, degi noru eiti visais keliais ir takeliais, išmėginti viską, ką gyvenimas davė. O tai juk – aktorystės esmė. Lietuvoje tam yra idealios sąlygos. Gaila tų, kurie jomis nesinaudoja.

G. Jūsų trupės spektakliai išsiskiria Lietuvos teatro panoramoje ne tik savita stilistika, minimaliomis dekoracijomis, bet ir ryškiai išreikšta asmenine kūrėjų pozicija tam tikruose spektakliuose. Kokia gi ta Jūsų, kaip trupės pozicija? Koks Cezario trupės kūrybinis credo?

Mūsų trupės credo: “Flirtuoki, kol flirtuoti nesiliovei”.

G. Manipuliacija vaizduote yra viena iš “Cezario grupės” mėgstamų estetinių temų. Kodėl taip svarbu Jums puoselėti vaizduotės teatrą? Kodėl žiūrovą, ateinantį į teatrą po savo kasdienių darbų, priverčiate dar ir teatre dirbti? Dirbti su savo vaizduote. Juk ne paslaptis, kad žmonės nori tų spalvingųjų dekoracijų, šviesos efektų, kostiumų ir t.t. O Jūs tai liepiate jam susikurti savo vaizduotėje pačiam. Kodėl?

Žiūrovai tikrai nenori tų spalvingųjų dekoracijų, šviesos efektų, kostiumų ir t.t. Kiekvienas žmogus, net ir nelankantis teatro, trokšta, kad jo vaizduotė išsivaduočiau iš kasdienybės nelaisvės. Ir šis troškimas yra įgimtas bei nesąmoningas, instaliuotas kiekviename iš mūsų by default, taip sakant. “Cezario grupės” spektakliai sukelia tiek įvairių vaizduotės atsivėrimų, kiek žmonių tuos spektaklius pamato.

G. Kartais iš kritikų gaunate strėlių už tai, kad paskutiniuose spektakliuose scenoje labiau mėgaujatės patys savimi, savo fainumu, nei turite ką iš tikro įdomaus ir naujo parodyti žiūrovui. Kaip oponuotumėte tokioms pastaboms?

Negirdėjau tokios nuomonės. O apskritai “fainumas” yra pavydėtinas bruožas. Aktoriui jis būtinas taip pat, kaip ir “čiotkumas”.

G. Ką veikiate, kai nevaidinate su “Cezario grupe”?

Mąstome apie gyvenimo prasmę, žmonijos ateitį ir apie tai, kaip išgelbėti pasaulį. Kartais bendraujame su ateiviais.

G. Kokie planai ateičiai? Ar kažką naujo statote šiuo metu, ar bent jau planuojate?

Planuojame sukurti spektaklį, kuriame skambėtų lėkštos mintys, banalybės ir blevyzgos, tačiau po jomis slypėtų gilioji egzistencijos esmė. Tai didelis uždavinys.

G. Lapkričio 17 d. po beveik metų pertraukos rodysite spektaklį „Pasikėsinimai“. Spektaklis sukurtas 2005 metais. Kaip manote, ar ir kaip pasikeitė šis spektaklis per 4 metus, kuo jis jums yra išskirtinis ir kitoks trupės repertuaro kontekste? Kokiam žiūrovui adresuojate šį spektaklį, ir kokią žinutę norite jam perduoti?

Spektaklis „Pasikėsinimai“ yra skirtas žiūrovui, kuris nelaiko savęs kvailiu, kuriam smagu patirti džiaugsmą, patinka keliauti, kuris nori pailsėti nuo informacijos antplūdžio, nuo triukšmo, netvarkos, mašinų užimo, kuriam patinka išvaizdūs vyrai ir išvaizdžios moterys, kuris turi humoro jausmą, mėgsta skaniai pavalgyti, gardžiai atsigerti ir šiek tiek domisi mistika.

G. Dėkui už atsakymus!

Grupės vadovo Cezario Graužinio mintys apie “Pasikėsinimus”

Džiaugiuosi, kad spektaklis “Pasikėsinimai” rodomas vėl. Esu tikras, kad dalykai, apie kuriuos kalbama spektaklyje, dabar dar aktualesni, aštresni, nei buvo tuo metu, kai spektaklis buvo statomas. Per tuos kelerius metus, prabėgusius nuo spektaklio pastatymo, masiniam vartojimui kuriamoje kultūroje

nuosekliai ir neišvengiamai didėjo idiotizmo kiekis, ženkliai ir apčiuopiamą pažangą padarė smegenų plovimo technologijos. Spektaklio ironija kapitalistinio vakarų pasaulio ideologinių klišių ir taip vadinamų “vertybių” adresu, rodos, dabar turi šansą skambėti dar provokatyviau, o spektaklio humoras turi šansą būti dar priimtinesnis ir labiau suprantamas žiūrovams.

Spektaklių grupė kūrė vystydama meninius principus, suformuluotus “Arabiškoje naktyje”, pirmajame grupės spektaklyje. Smagu, kad 2003 metais grupės pasiūlyta originali teatrinės etikos ir estetikos koncepcija nepraranda savo aktualumo ir patrauklumo publikai, įkvėpė atsirasti ir kurti naujus jaunų teatralų junginius. Gali būti, kad jeigu statytume “Pasikėsinimus” šiandien, kai ką įgyvendintume kitaip, tačiau ir man ir grupės aktoriams turėti šį spektaklį, tarsi kokią “platformą” – aiškiai prisiminti ir jausti idėjas ir principus, nuo kurių mes pradėjome savo kūrybinį kelią. Tas “bagažo” jausmas padeda suvokti krypti, kuria norime judėti pirmyn.

Kartais galvoju – stebuklas, tikras stebuklas, kad grupė išliko. Gražiai išliko, oriai. Aktoriai ateina repetuoti ar vaidinti spektaklių iš didelio noro, iš džiaugsmo, o ne iš pareigos atidirbti garantuotą valstybinę algą. Manau, kad mūsų spektaklių žiūrovai tai jaučia, ir tai yra grupės jėga. Prisimenu, prieš keletą metų vieno labai didelio valstybinio teatro vadovas su jam būdingu cinizmu leptelėjo: “išsilakstys tavo grupė po metų-dviejų, tada ateisi pabrukęs uodegą prašyti darbo pas mus.” Dabar, atlaidžiai šypsodamasis, ir jam, ir kitiems pavyduoliams galiu pasakyti – nesulauksite!